

MURASSZOMBAT ÉS VIDÉKE

társadalmi és közgazdasági hetilap.

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Előfétési ár:

Egész évre 6 kor. telvire 3 kor. egye. szám 20 fillér.
Előfétési pénzek és reklamációk Hirschl N. könyvnyomdájába küldendők.

Felelős szerkesztő:

SINKOVICH ELEK

Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Bezáratok, levelek s egyéb szerkesztőségbe küldendők.

Hirdetési díj: 4 hasábos petitos egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszori hirdetésnél soronként 12 fillér, Belsőleg 60 fillér, Nyitólétesítésre 50 fillér.

Mezőgazdaságunk s a kereskedelem.

Egy európai híró államférfiu mondtotta nem régiben azon az igazságnak mindenben megfelelő szavakat, hogy a legnehezebb helyzete ma annak van, aki a földje után akar megélni.

Ezek a nagyjelentőségű szavak nem csupán a mezőgazdaság mai válságos helyzetére vonatkoznak. Németországban el nem tagadható az agrártörök-véseknek minden téren való érvényesülése, mégis — leszámítva azt, hogy a német földmives nép utban van a jólét, a boldogulás felé — nap-nap után hallani ott is panaszokat, melyek ami földmives és birtokososztályuk panaszaihoz meglepően hasonlítanak. Ott is, mint nálunk általános az a nézet, hogy a földbirtok a mai gazdálkodási rendszer mellett, nem fizeti ki magát.

A termelő, ha piacra hozza termékét, alig nyer rajta valamit. A közvetítő kereskedelem haszna legalább is jóval nagyobb, mint a termelőé. Pedig hát ez az állapot viszás. Igaz, hogy

a kereskedőnek is kell a termékeken nyernie, de hogy ez a nyereség több legyen, mint amennyi azé, ki elvetette a magot, munkáltatta a földet, learatta, magtárba gyűjtötte a termést keserves fáradsággal, hozzá hónapokon át kockáztatta munkájának minden eredményét — az ellenkezik a méltányossággal.

Az agrár — törekvések egyik sarkalatos tétele: a fogyasztóknak a termelőkhöz való közelebb hozása: Tudták jól ugy a magyar, mint a külföldi agráriusok, hogy a földbirtok válsága nem fog addig megszűnni, amíg a mezőgazdasági termékeknek a közvetítők kezén keresztül vezető hosszú vándorutját meg nem szüntetik. Kell ez azért is, mert ez által a termelő is méltányos árt kap terményeiért, a fogyasztó pedig olcsóbban kapja kézhez. Ez a közös érdek a csirája a német földön immár nagyszámu és folyton szakorodó értékesítő szövetkezeteknek, a melyhez hasonló már nálunk is léte-sítenek.

A földbirtok érdekében folytatott

munkálkodásnak azonban még mindig nem koronája a közvetítő kereskedelem tulkapásainak megszüntetése. Vannak egyes jelenségek a mezőgazdasági életben, amik gondolkodóba ejtenek. A mezőgazdaság egyoldalúsága még tán nagyobb baj, mint a közvetítő kereskedelem tulkapásai. Különösen szembevető a magyar földön, a földmivelőinek és a föld birtokosainak a régi hagyományokhoz való ragaszkodása, s az azokkal szakítani nem akarás. Pedig hát a gőz és villám korszakában élünk, amidőn minden talpalatnyi térnek, minden percznek, minden legkisebb eszköznek kell, hogy meglegyen a maga rendeltetése. A napi élet számtalan oly eseményt idéz fel, amiből meggyőződhetünk arról, hogy parányi dolognak a helyes kihasználása sokszor meglepő eredményeket szülhet.

Ismeretes, hogy Budapest piacza kicsinyben képe az egész ország kereskedelmének. Értjük a kereskedelemnek azt az ágát, mely szoros összefüggésben van az ország mezőgazdaságával.

TARGZA.

Gligor Bécsben.

Gligor a császár katonája főt Bécsben. Anyja, akinek olyan a képe, mint a kieszerzett sárga kordorvány, dicselkedve újságolja fiúnek-fának, akit csak előtalál a faluban, hogy milyen jó sorsa van a fiának. A császár nagyon megszerette, aztán vele őrizteti a koronát. Ott bizony nagyon megbecsülik Gligort.

Az emberek mosolyognak az öreg oláh asszony beszédjén, de a sibiánbeliek szentül hisznek benne. Mert Sibiánból való a Gligor anyja s onnan hozzák be a frissen fejt tejet a faluba. A sibiániak ugyan, a mikor a falunk felé veszik utjukat, azt szokták mondani, hogy: megyek a városhba, — de a mappán másképp áll az Hanem hát erre mifelénk ennek a szegény oláh népségnek város bizony a mi falucskánk is. Igaz, amióta Romosán Petru, a dászkol sógora kiut járt Bukarestben, arról is tud egyik-másik, hogy vannak ám olyan házak is, amelyek egymás tetejére vannak rakva, de azt sem hiszi el a többje.

Márcsak olyan nagy ház még sem lehet az, mint az új templom tornya, mert hát annak ablakából a holt Marosig is el lehet látni . . .

Na, de érvel ez ellen a Gligor anyja, akinek azt írta a fia, aki a koronát őri Bécsben, hogy ott olyan nagyok a házak, hogy a padláslyukból el lehetne látni a Veres Pál martjáig, vagy a „nagyságos” báró ur szülőjéig.

— Na, na — ágaskodik két sarkára a dászkol világlátott sógora. Ezt már még sem his em. A kordorványképu oláh asszonyt azonban még sem bántja ez a kételkedés. Tudja ő azt jól, hogy az irigység beszél a dászkol sógorából. Hát persze ő csak Bukarestig járt. Jókedvűen mondogatja is azt, amíg a tejet mérget ki a fertályába azoknál a házaknál, amelyekhez ő szállítja a tejet. Ha pedig látja, hogy szívesen hallgatják az ő motyogását, hát kegyesen fel is önt a mértékén a jó vas tag tejből és elmondja, hogy megint két ezüst forintot küldött neki Gligor, hogy ne lásson szükségét.

— Drága fiu, jó fiu ez a Gligor! — hajtogatja büszkén — s a császár ugy szereti!

És mikor a császár novét ejti ki a vén oláh nő, valami alázatos, mely áhítat ő dik el a ránczos, sárga arczán és felévez az egre. Bizonyára a magasságos Istennel áldatja az oláh drága jószívű császárt, aki ugy szereti az oláh asszonyt fiát.

Hanem furcsa dolgokat kezdenek beszélni az öreg asszony háta megett. Azt mondják, egy szó

sem igaz abból, amit a fiáról mond el, nagy dicselkedve. Márhogy egy ilyen vén asszony hazudna, ilyen szürkülő fejjel, ilyen ránczos képpel! Na, ezt biztosan a dászkol sógora találta ki, irigylit talán a Gligor sorsát. Hajh, mert irigy ember ez az ember.

Ám, hogy egyszer nagy szűksége van Gligor anyjának két forintra azért a szomszédba jár, kitudólik valami. Mert megkérdi a szomszéd, mire való annyi pénz egyszerre. Az öreg asszony ám halgat s a szomszéd nem tartjazt tovább, hanem belellyul a tüszőjébe.

A dászkol sógora másnap tudja, hogy a Gligor anyja két ezüst forintot küldött a fiának a postán Bécsbe.

— Nem lehet az! — mondja a sánta kőmives, Bogdán Tódor, a Juonnak fia. Nekem ma reggel mondta az asszony, hogy ő kapott két forintot Gligortól.

A dászkol sógora csak erősödött, hogy ő nem beszél a szélnek.

Na, ez határozottan van mondva, igaz lehet. Aztán az is furcsa, hogy a Gligor anyja most annyi mállásit ad el. Mire kell annyi pénz? Na, na! — lassabban ez a császárral!

Aztán meg amint kezd kiderülni lassacskán sorra, hogy a Gligor bizony nem nagyon parádéz-

A figyelmes szemlélő hamar rájön arra, hogy a magyar piacon oly termékek, melyeknek előállítására mezőgazdasági tevékenységnek egyik mellőzhetetlen kiegészítő részét kellene képezniök — külföldről kerülnek hozzánk. Budapesten grasszál a szerb baromfi, zöltséget pedig Olaszország importál nekünk. Hát bizony ez szomorú dolog.

A kis gazda még csak ráfanyalodik baromfityényszésre, de már a nagyobb birtokosok nem tartják érdemesnek vele foglalkozni. És így van ez a mezőgazdasági étellel kapcsolatos minden más téren. Állattenyésztésünk általában véve nem elégti ki a várnokozást és az igényeket. Mezőgazdasági iparunk egyáltalán nincsen, pedig hogy mily hordereje van a mezőgazdasági ipar fejlesztésének, azt csak az tudja, aki ismeri az agrárszociálisztikus mozgalmak indító okait.

Nem régen jelent meg egy figyelemre méltó munka, amely rámutatott arra, hogy a magyar gyümölcsésnél mily sikereket lehetne a külföldön elérni, mily könnyen meglehetne gondatlanunk a külföldi gyümölcspiacot. Van gyümölcs kivitelünk, azt el nem lehet tagadni, — de nem oly nagy, mint amínó viszonyainknak megfelelné. Látjuk, hogy ami gazdáink a gyümölcsfatermelést az Alföld és a Dunántúl némely vidékét kivéve teljesen elhanyagolják. Más országban a nép a gabona mellett egyformán megbecsüli az izletes gyümölcsöt adó fát is. Kárát nem is vallja.

Azt hisszük, hogy az agrárpolitikának a közel jövőben nem lesz sürgősebb és fontosabb feladata, mint népünket kinevelni a mondott irányban.

hatik ott fenn Bécsben, mert az anya küld neki bankkókat, hát sibusának léte is megrendül. Mert hogy a Krisztus koporsóját sem őríték ingyen s ha Gligor a koronát őrzi, hát bizonyára megfizetné a császár a fáradságát.

A Gligor anyja megnevezé, hogy mi egymást beszélni az emberek. Fel is fortyan, mikor a tejet merli reggelente.

Na hát igaz! Bizony pénz küld ő Gligornak! De hát beteg a szentem. Ispótylaba van. Aztán pénz kell az orvoságra.

Hanem erre a kikakadásra megint gúnyosan mosolyognak az emberek. Mert tudnivaló, hogy katonát ingyen gyogytanak. Ez ki jár neki, mert vedt a hazát. Na, na, — ismet léjre jár az öreg asszony nyelve!

Mit hogy ki is tudódik ez szépen, amikor a jövő évben a sibusáni csigány kovacsnak az öcséjét is elviszik Bécsbe császár katonájának. Manu Va sziele megírja aztán töviről-hegyire a Gligor sorát.

Mar hogy a Gligor nagyon lump, garázd ember. Mindig kocsmák és mindig megkésik a hazajövetellel. Dehogy is őrzi a koronát Őrzi az bizony a . . . mindja t megmondja kicsodát! — a kaszárnya ártományt vegyette egyesével. Hajh, rossz vége lesz ennek az embernek!

Hanem amit a Manu Vaszile irt, igazán nem mondják meg a Gligor anyjának. Még a dászkél amikor is elhaladt s szomoru hatja meg a fejét, amikor a rúcsoképek öreg oláh asszony aida a drága, jószívű császárt, aki olyan, de olyan nagyon szereti a bált, hogy a koronát őrzi vele . . .

Szentlelek.

A földmívelést ki kell szabadítani mostani egyoldalúságából. Akkor mezőgazdaságunk a folyton növekedő közszükséglet minden kívánalmát fogja tudni elégíteni.

A néphe üzleti szellemet, kereskedői tulajdonokat belécsépegtetni a jövő feladata.

Helyi, vármegyei és vegyes hírek.

— **Hazafias ünnepély.** Közeleg a magyar szabadság ünnepének deső évfordulója, márczius 15-ike. A muraszombati kaszinó eddigi szokásához híven a folyó évben is ünnepélyt rendez a nagy napon, a melyre a t. közönséget ezúton hívja meg a kaszinó elnöksége. Az ünnepély a Dobrai vendéglőjének nagytérben fog megtartatni és esti 8 órakor veszi kezdetét. Nem kétekedünk, hogy Muraszombat és vidékének hazafias intelligenciája tömeges megjelenésével és lelkesedésével a nagy naphoz ép oly méltóvá fogja avatni az ünnepélyt, amint azt évről-évre eddig is tette.

— **Szapáry László gróf v. b. t. t. fiemei** kormányzó, mint értesülünk a tavasz beálltával pár hetet muraszombati kastélyában fog tölteni.

— **Előléptetés.** A kertületi parancsnokság Horváth Ferenc bódhőgyé őrsparancsnokot ezimzetes őrmesterre nevezte ki.

— **Táncztanfolyam.** Mint értesülünk Mayersberg Frida okl. tánczantóni s a tánczantóniok orsz. egyletének tagja, városunkban tánczantánfolyamot szándékozik tartatni. A tánczantóni, ki Magyarországon a kir. operai tánczmeister tanítványa, pályája elején áll bár, de már is az ország nagyobb városiban állandó teret biztosított működése részére; a leány- és fiúiskolák igazgatói és tanári kara, valamint a szülők pártjánal elismeréssel és közönnyel említi a tantóni ritka eredményeit. Rendszereben és hivatásában rejlik fényes sikerének titka; amint a lapjaink írják, egyenesen csodálatos az a bánásmód, mellyel tanítványaiban a táncz iránt való szeretetet s az ambíziót felkelti és fenntartja; a táncz mellett különös figyelemmel van az illető szabályainak tanítására s mind-mind tanítványai szeretete környezte. Kétségtelen, hogy a tánczantánus ma már oly magas fokot ért el, hogy annak tanítása kívánja a tantóni, hogy erre a pályára szülések; ez a feltétel Mayersberg Frida kisasszonyban meg van az így mi is figyelmébe ajánljuk a szülőknak az előkelő mozdulatok, a könnyedség, az illem finomságai a legjobb ajánlólevelek az életben s ilyen külsőségeknél sokan köszönhetik szerencséjüket. A kisasszony természetesen csak úgy jöhetne városunkba, ha kellő számú tanítványok jelentkeznék. A kisebb, 5—12 éves gyermekek részére külön tanfolyam nyitnánk; a tanfolyam négy létre terjedne. Közlebbi feltételek magánál a tánczantóninél tudhatók meg, ki jelenleg Alsó Lendván tart másodízben már tanfolyamot fokozott látogatottság mellett; ez a tanfolyam e hó közepén ér véget.

— **Pályázat.** Vas megye törvényhatósága által, Deák Ferenc emlékére létesített ösztöndíjra pályázat nyitattik az alapítvány áll 5008 ft 50 krnyi tőkéből, melynek kamatára pályázhat minden vas megyei születésű és illetőségű szegény sorsú és jó erkölcsi ifju, ki az érettség vizsgálatot jó sikerrel tette le s a budapesti egyetem jogi facultásába már felvételt. Az alapítvány 232 ft 85 kr. kamatai tiz havi részletben minden tanév kezdetétől fogva Vas megye alispánja által szolgáltatnak ki. Az ösztöndíj élvezete a jogi tanulmányok befejezéséig terjed, ha csak az ösztöndíjaz a tanulmányokban hátramaradás vagy rossz erkölcsi magaviselet által magát arra érdemtelennek nem mutatja, kötelei a javadalmas minden hallgatót tárgyból colloquiákn és minden évben az előirt vizsgát letenni, mívegből a lefolyt évi vizsgálati bizonyítványok illetőleg a collegiumról szóló bizonyítvány minden felvétel kezdetén az alispánhoz s mind az ösztöndíj adományozására kiküldött választmány elnökéhez betérjesztendők. Pályázó folyamodványok folyó évi márczius hó 20-ig Vasvármegye alispánjánál nyújthatók be. A folyamodványhoz csatolandók: 1.) Oly községi bizonyítvány, melyből az illetőség igazolása, melyet az illető család tagjai pályázó vagyoni állapot, a vagyon tárgyak és azok után fizetendő adó felsorolva pontosan kitűnjék, ezen bizonyítvány tartalma kis és nagy községekben a járási főszolgabíró, rendezett tanácsú városban polgármester és az illető lelkész által igazolandó. 2.)

Pályázó ifju érettségi bizonyítványa. 3.) A budapesti egyetemre való felvételt igazoló bizonyítványa. 4.) Felsőbb tanfolyamokról pályázók ezen okmányokon kívül a lefolyt tanfolyamokról nyert bizonyítványokat is mellékelni tartoznak. Felhívtnak pályázni kívánók, hogy a fent elősorolt kellekkel felszerelt folyamodványaikat a fent említett határidőig betérjesszék. — Károlyi Antal kir. tanácsos, Vasvármegye alispánja.

— **Halálozás.** Kaptuk a következő gyászjelentést: Kattauer Ede, m. kir. pósta- és távirala tiszt, Gyula, Jenő és Rezső gyermekei, valamint Wichera Ilona sz. Hutter, Kolossa Márta sz. Hutter, Kovács Lajza sz. Hutter mint testvérek, Wichera József, es. kir. pósta távirala-tölelenőr, Kolossa István, szolgabírószági hivatalnok, Kovács Károly, kir. törvényszéki bíró, mint sógorok, Meschnar Aranka, Frigyes Leó és József, Kolossa Ida, Kovács László, Böske és Ilonka öcsései és hugai fájdalom telt szívvel jelentik a legjobb hatásvetnek anyjának, testvérnek és sógorának Kattauer Idának sz. Hutter, 1901 márczius 1-én délelőtt 11 órakor rövid szenvedés után 40 éves korában, boldog házasságban 17-ik évében Gráczban történt elhunytát. Boldogultnak földi maradványai 1901. márczius 3-án szenteltetik be és Nagy Kanizsára szállítatik, 1901. márczius 4-én délután 3 órakor a nagy-kanizsai r. k. sarktereb örök nyugalomra fog tételni. Engesztelő szent mise a szt. Ferencziek templomában 1901. márczius 5-én fog bemutatattni.

Grácz-Nagy-Kanizsa, 1901 márczius 2-án.

Áldás és béke poraira!

— **Kivégzés Szombathelyen.** Pete-Pósten János, aki 16 év előtt meggyilkolta Nagy-Czencen Kozma csendbiztosát a miert 15 évet állt Ilaván s alig hogy kiszabadult a mult évben meggyilkolta Lichtenstatter Sándor pécz-szent-györgyi szatcsót nevével együtt és kirabolta, — elvette imárm megérdemelt büntetését, s az eskütölt. A megrögzött gonosztevőt Bali Mihály állami hóhér végezte ki Szombathelyen f. hó 8-án.

— **Figyelemzetés.** A muraszombati járási gazdákör toltaki fajsokájából több ezer alma-és kórtefa oltványt bocsaját a gazda közönség rendelkezésére. Jelentkezéseket elfogad Tótlakon Vértessándor fajsokakezelő és Takács R. István gazdaköri titkár Muraszombaton. Az oltvány darabja gazdaköri tagoknak 30 fillér, nemtagoknak 40 fillér. Muraszombaton átvéte 2 fillérral drágább.

— **A Battyándi Magyar Olvasókör** 1901. évi márczius hó 15-án sajtó pénzútra javára Battyándon, a Kuzmits-féle vendéglőben tánczantánfolyamot egybekötött hazafias ünnepélyt rendez. Kezdeté esti 7 órakor. Belpéti díj: (személyenként 60 fillér, családijegy 1 korona. Műsor: (Levelestől zene) I. Hymnus (Kölésztől), énekei: a dalkör. II. Ünnepek beszéd, tartja: Nt. Mohácsy Lajos, püspöki titkár. (Zene) III. Magyarok Istene (irta: Petőfi), szavaija: Kolossa Miklós. (Zene) IV. Alkalmi felolvasást tart: Horváth Lajos, postamester. (Zene) V. Egy gondolat bánt engemet (irta: Petőfi), szavaija: Kubar Sándor. (Zene) VI. Monolog, elődja: Pammer Gizella kisasszony. VII. Hazafias dal, énekei: a dalkör. VIII. Az örült (irta: Petőfi), szavaija: S ever Ferenc. (Zene) IX. Szózat (Vörösmartyól), énekei: a dalkör.

— **Jóváhagyott szabályrendeletek.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter Vasvármegyének a szarvasmarha-, sertés juhtenyésztésről alkotott új szabályrendeletét jóváhagyta.

— **Adó-bevallás.** A pénzügyigazgatóság új-ból figyelmezteti hirdetésnyű ján a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokat és egyesületeket, hogy a jövőredek bevallásához szükséges adatokat, f. évi márczius hó 15—31-ike között beadják.

— **Magbeszerzés.** Későbbin a tavasz. Itt az idő, hogy a gazdálkodó és kertészkedő közönség a szükséges magvakat már beszerzeze. De honnan? Vidéki közönségünk rendszeren az utazó magházlókat szokta beválni, kiktől aztán régi, csiraképtelen magot vesz, vagy pedig oltvány, melyből egészen más növény kel ki, mint a miouit várt így a káposztamagból rendszeren vadrepce, sárgarépából vadmurok lesz, a legzebb és legkedveltebb virágok, u. m. viola. őszi rózsba szit között alig akad egyegy szebb példány, többnyire mind úreskek a takarmányrépamag többnyire akkor kezd eszárzni, mikor a Mauthner-féle csillaggyűjti répamagból kikelt növény már a kapa alá fejlődött ki. Mindezeket tekintetbe véve csak jó szolgálatot vélnék tenni t. olvasóinknak, mikor gyűjtemék Mauthner Ödön bu-

dapesti udvari magkereskedő cézgre, mint általában elismert legmegbízhatóbb magbeszerési főúrasra felhívjuk: az annak igénybe vételét részünkről a legmelegebben ajánljuk, mert onnan feltételül csiraképes és olyan fajtát magot kapnak, mint a minőt rendelnek.

— **Pénz az országuton.** Stitz József nussdorfi lakos a Muraszombat és Kiszombat között vivő utvonalon elvesztett 90 korona készpénzt. A pénz Horváth Márton várhegyi lakos találta meg s hamarosan elkötött belőle 50 koronát, 4-et pedig vissza adott a károsnak, azt állítván, hogy csak annyit talált. Horváthot följelentették a muraszombati járás írósnál.

— **Sertés behozatali tilalom.** A szomszédos Stájerország Luttenberg községében sertésvész, ilz községben pedig sertésorbanck lépnél fel, a szolgabírósgaz a luttenbergi és felbachai kerületi kapitányságok területéről a muraszombati járásba sertéseknek behozatalát tiltatotta.

— **Hamis ezüstorintosok.** A helygimnázium korrendelőitől hívja fel a törvényhatóságok figyelmét arra, hogy Szombathely városban és vidékén nagymennyiségű hamis ezüstorintot van forgalomban. A hamisítványok most már az ország több vidékére elterjedtek. A hamis forintosok meglehetősen sikerül neknek mondhatók, a mennyiben egészen szabályosan benyomott szélirattal is bírnak. De éppen ez a széliratt adja a hamisítványok legfőbb ismertető jelét, a mennyiben a „Viribus unitis” jelmondat unitis szavában, az s betű meg van fordítva. A hamisítvány merev és hajlíthatatlan a kézben, hanem késsel könnyen vágható; a csengése eléggé tisztá, mert az anyagban két százelek ezüst is van.

Közgazdaság.

Hogyan kell a szőlőt trágázni?

Köztudomású, hogy a szőlő ép úgy megművelésére a tápanyagok visszatöltését, mint bármely szántóföldi növény, s az is szótudomású, hogy jó termést a szőlőből is csak akkor nyerhetünk, ha van szőlőnek miből táplálkozni. Ennek dacára sajnos tapasztalhatjuk, hogy a szőlő trágázásával szőlősgazdánk nem sokat törődnek, vagy ha törődnek is, azt nem úgy eszközlik, mint a hogy kellene. Nem vélnék tehát felesleges munkát teljesíteni akkor, midőn alábbiakban a szőlő trágázásáról lapunk szűk keretéhez mérten ismertetjük.

A szőlőnek legjobb trágájja az istállótrágja, mert ez azon anyag, a melylyel nemcsak mindazon táplálékot adjuk meg, a mit a szőlő igényel, hanem egyttal azt is, amelylyel a talaj tulajdonságait, vezetéses szerkezetét, légéjtárat ságát, vízfoghatóságát stb javítjuk. De nem minden istállótrágja egyaránt alkalmas a most jelzett kiválómag betöltésére. Függetlenül a trágja értéke attól, hogy mily takarmányozásban részesüljön állatjaink, minő az aalom, a melyet az állatállban felhasználjuk. S minő kezelésben részesül a trágja a telepen. E kérdések fejtegetésébe ezttal nem bocsátkozunk bele, hanem csak a trágázás kereszttüvelének mikéntjét közöljük.

Ha új szőlő létesítéséről van szó, s a beültető talaj szegény tanácsos leendő már forgatóskor trágázni, hogy ezáltal a föld a trágával leh tőleg gondosan összekevertessek. Két holdanként ilyen esetben 200—400 q, vagyis 20—40 széktrágát használunk fel és pedig humuszszegény, kötöttebb talajon friss állatbarnak, házi állatjaink trágájának keverékét, humuszus talajra pedig érettebb állapotban. A mennyiben szarvasmarha trágja rendelkezésünkre nem állana, hanem csak a hevesebb természetű ló és jultrágja, úgy ezeket, mivel tuljuba növekedést idéznek elő, czelszerűbb csekélyebb mennyiségben, s lehetőleg foszfortartalmu műtrágyák hozzáadásával használni.

Már meglévő, de fiatal s még nem termő ültetvények trágázása a kiültetést követő harmadik év tavaszán kezdődik és pedig akként, hogy a tőke körül, attól 25—30 cm. távolságban, ugyanilyen széles, gyűrűalakú s mintegy egy láb mélységű árkat ásunk, s abba tőkénként 2—3 kg. trágát szórva bele, azt beföldeljük. Az alkalmazandó trágja mennyiségét ahhoz szabjuk, hogy hány esztendőnként akarjuk a trágázást ismételni; pl. ha minden uegyedik évben, akkor számított 150—200 métermázsát; — de befolyást gyakorol az alkalmazandó trágja mennyiségére az is, hogy mennyiségre, vagy minőségére dolgozunk-e? utóbbi esetben kevesebbet kell használni.

Idősebb s már teljes termőerőben levő ültetvényeknél a trágát a föld területén terjedtetjük el egyenletesen, úgy azonban, hogy a tőkék körül, mintegy 20 cm. átmérőben, trágja ne kerüljön. Időpontul legalkalmasabb erre a nyitás

megkezdése előtti idő, a midőn is az eltergetett trágára reányitunk s így trágát jól elföldelhetjük.

Az árpatermelés arany szabályai.

1. Az árpnak legjobb életvetoénye a kapás növény, legjobban díszlik különösen a cukorrépa után Burgonya is elég jó életvetoénye az árpnak. azonban nitrogén gyűjtők után, tehát herék után ne termesztünk, mert nitrogénben dús talajakon az árpa nem lesz dús minőségű.

2. Az árpa alá közvetlenül nem tanácsos mélyen művelni, a talajt a szántóföld gondos előkészítését azért igen megháldja.

3. Az árpa csak kivételesen kerüljön friss trágyás földre, mert az árpa minőségének ártalmára van; általában a következő elvet tarisnk szem előtt az árpa trágázásait illetőleg.

Mérsekkelten kell használni a nitrogéntrágát s bőven foszfortartalmú és káliút. A sok nitrogéntrágja fokozza a termést, de árt a minőségnek. Nagy termés és legjobb minőség alig egyeztethető össze az árpnál. A lassabban ható organikus nitrogént tartalmazó húsliszt, csontliszt, szarulliszt, vérliszt eléggé jó bevált a gyakorlatban.

Foszfortrágyát lehetőleg ne kerüljük el sohasem és számítsunk 1 kat. holdra 30—40 kg. vízben oldható foszfortartalmú, vagyis 2—2 1/2 nm. szuperfoszfátot.

Káintól 5—6 q. számitandó s azt okvetlenül öszszel kell kiszórni, nehogy az árpa csírázása kárt szenvedjen.

4. Sörárpát csak kétsóros árpa termesztendő. A felvidéken az eddigi tapasztalat szerint a Hanna árpa, Dunántúl pedig a Chevalicz árpa válik be legjobban.

5. Jobb talajokon 121. könnyebb talajokon 150 kg. vetőmag kell egy holdra. A sorok távolsága 13—14 cm. legyen, ritkábban vetni nem szabad, mert az árpa sok oldalhajást növeszt és lapos szemek képződnek.

6. Az árpa közé, ha abból jó sörárpát akarunk nem szabad löherélt vetni, mert az árpa szalma lassan fog száradni és ez az árpa színének árt. Ujabban here helyett nyulszapukát vetnek, mert ez a növény az aratásig nem fejlődik annyira, hogy az árpnak ártalmára lenne.

7. Az árpat csak a teljes érésben szabad aratni. Nagy liha, ha az árpat már teljes érésben vagy a sárga érésben vágjuk le. Hogy az aratási munka össze ne toroldjék igen ajánlatos különböző érésű árpa fajokat vetni, így a Hanna árpa korai, a Chevalicz későbbi erő árpa, az Imperial pedig a legkésőbbi.

8. Az árpat ne hagyjuk sokáig renden, a mint lehet rakassuk keresztbe, kivált ha az idő bizonytalan, mert az ázott árpa értéke felére száll alá.

9. Az árpat siesünk kicsépelni, mert állás közben sokat veszít jóságából.

10. Ha asztalról csépelünk, az asztal tötét okvetlen külön kell csépelniük, mert a rendszeren megázott és kicsirázott tötőárpával elronthatunk az egész termésüket.

Nyilttér.)

*Az e rovat alatti közl. nem vállal fel. a szerk.

Nyilatkozat.

Szándékosan hagytuk, hogy a mulatságok saja elmuljék, nem akartunk az örömök és vigalmak elébe kellemetlenületeket gördíteni, csak most nyílik ajkunk panaszra, mikor mi sem akadályoz bennünket, hogy a nyilvánosság elé hozzuk a február hó 14-én a muraszombati casino által adott jelmestély rendezőségének, de különösen a rendezőség által a meghívók széküldésével és egyéb dolgok elintézésével megbízott rendező uraknak figyelmes és gondos rendezése körül kifejtett tevékenységükért, hálás köszönetünk nyilvánítását. Mert igen figyelmesek voltak bennünket mellőzni, vagy ama fenti mulatságra meg nem hívni.

Nem akarjuk fejtegetni, hogy ezek a tisztelt urak, kik kényesek társadalmi állásukra s másokat hogyan lenéznek, nem azt, hogy mily ellenségei a társadalomnak. Nem akarjuk szemétkéretet vetni, hogy mily szépen tudnak mulatságok rendezni, azt sem, hogy mily érdemtelene a beléjük helyezett bizalomra, melylyel őket a Casino, közvetlenül pedig a rendezőség megbizta, hanem csak a miniket ért sérelem fakasztja bennünk a panaszt.

Mondják csak tisztelt Uram, mi jögon hagytak ki egyes tagokat a meghívottak közül? Miféle sértő és felháborító eljárás az, hogy olyan családokat, kiket mások meghívtak, most önkényesen mellőztek? Sőt mikor már tudva is volt a rendezőség nem egy tagja előtt s közbeszéd tárgya volt, hogy többen, kik meghívóra igényt tartottak: nem kaptak; mégsem tették jóvá hibájukat. Hat

mit szóljanak már most a meg nem hívott rendező bel- vagy kültagok, kiknek évi tagsági díját rendezés beszedik s még csak egy meghívóra sem reflectálhatnak azon egyesülettel, melynek ök is fizető és rendező működő ényezői.

Egy casino mulatság nem családi estély vagy baráti mulatság, mely teljesen saját akaratától független az illető rendezőketek, hogy kiket hívjanak meg és kiket nem. De ez egy társaségyesület, melytől a társadalom is joggal követelhet valamit. Egy Casinónál nem lehet önkényesen mellőzni tagokat, vagy oly egyéneket, kik mondjuk egyik vagy másik rendezőnek nem rokonszenves alakok.

A rendezőség öszszállítása is önkényes volt. Vagy mellőztek hasznos tagokat, vagy az illető minden megkezdésére nélkül felvették a rendezőség sorába.

Ha egyes urak magok akarnak mulatni, akkor rendezőnek önműllő mulatságot, ne bujanak egy casino, ne egy egyesület tisztos köpenye alá.

Röviden szólva, a casino új elnöke sem hozta meg az önját.—sikert, s csak elmeresíti a társadalom vajdák többségét. Jelen esetben sem szabad lett volna az elnökség alatt ilyenek megteremtőni, mint a fent elősoroltak. Épen azért írjuk e sorokat, hogy a nagy közönség is tudja s ítélje meg, hogy mit érdemelnek azok a tisztelt rendező uraságok. Ki sem kell mondanunk, hisz könnyen eltalálhatjuk.

TÖBB ÉRDEKELT.

OOOOOOOOOOOOOOOO

Vendéglő-bérlet.

Bellatinczon, a régi nagy-vendéglő

az 1902. évi január 1-től

több évre bére adatik.

Ajánlatok azonnal elfogadtnak.

Pöreebb felvilágosítást aluljegyzett tulajdonos ad.

Mentsik Károly

NAGY-DOLINCZ,

Szent-Gotthárd mellett.

1-3

OOOOOOOOOOOOOOOO

Jobb és megbízhatóbb

gazdasági és kerti-

magvak

nem léteznek, mint a minőket

27 év óta szállít

Mauthner Ödön

cs. és királyi udvari szállító magkereskedése,

BUDAPESTEN

Trodák és (VII., Rottenhiller-utca 33.

raktárak; (Közúti villamos megállóhelye.)

Elárulást (A m. kir. operával szemben.)

Helyék: VII., Andrásy-ut 23.

226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívántra ingyen és bérmentve küldi.

Egy jó házból való fiu
tanoncznak

azonnal felvétetik

Meixner Mátvás
vas- és fűszerkereskedésében,
Murazsombat.

Butor

nagy választékban, **ó-német,**
fényezett ebédlő- és háló-
szoba garnitúrák, a legszebb
kivitelben, jutányos árak mellett

Kép- és butor raktár.

Kugler Antal,
Graz, Annenstrasse Nr. 20.

17-52

A kitünőnek elismert
Mautkner-féle magvak

Murazsombathban csakis

Ascher B. és Fia cégénél

kapthatók.

A friss magvak már megérkeztek!

2-5

A Balaton Halászati Részv.-Társ.
Siófokon

szállít Siófokról különféle módon készült

finom pácztolt
heringfajta halakat

4 literes hordóban, vagy bádog dobozban
két koronáért

„Rollmops“ gön-
gyölt heringet

2 korona 40 fillérért utánvétellel.

Öt hordó vagy bádogdobozban felülj vétélnél
10% engedmény. Továbbá:

fogast, kristály ko-
csonyában

1/2 1 2 4 literes dobozban
1.30, 2.—, 3.—, 5.— koronáért

2-3

A Délvassmegyei Takarékpénztár Részvénytársaság 1900. évi mérleg-számlája.

Magyon — Activa		Korona	Filler
Pénzkészlet 1900. év december 31-én		9109	88
(Asszisztand am 31. December 1900.		315130	26
Váltóáranya — Wechsel Portefeuille		298179	08
Jelzálog-kötvények — Hypothekar-Darlehen		270099	42
Készlet kötvények — Bürgen Schuldscheine		417	—
Butor — Einrichtung		138	66
Felszerelés — Inventur		119	62
Óvási költségek — Proctisiposen		90	—
Perköltség előleg — Prozessspesen Vorschuss		12790	78
Hátralékos kamatok — Rückständige Zinsen			
		901094	7

Téker — Passiva		Korona	Filler
Részvénytőke — Actiencapital		100000	—
Tartalékalap és kamatai		71113	08
Reservefond sammt Zinsen		12727	82
Szabad rendelkezésre álló külön tartalékalap		630490	48
Zur Verfügung stehender ausserordentlicher Reservefond		1831	97
Betét és főkészlet kamatok		56168	49
Emlégen und Capitalisirte Zinsen		66	—
Kamat-adó — Zinsensteuer		20	—
Válto-visszleszámtolás Reescompte Wechsel		7989	99
Fel nem vett osztalék — Unbekohobene Dividende		20686	87
„ „ „ jutalékok — „ „ Tantieme		901094	70
Előre fizetett kamatok — Vorausbezahlte Zinsen			
Nyememény — Gewinn			

Máriacelli gyomorceppek

A gyomorbajokban kitünően lató, azért mi nélkülözhetlen és regismert házi szer.

Étvágytalanság, a gyomor gyengesége, kellemetlen szaga, teltség, fejtájdás, savanyu felpuffogás, kolika, gyomorégés, feles nyálképződés, sárgaság és csomór hánnya, gyomor geres és szorulás hathatós ellenszere.

Féjfájás, a gyomor túlterhelése, étel- és itallal, májgülszta- és laemorrhoida-bántalmak ellen is mint hatnató gyógyító szer kiprobálva.

A fentemlített betegségeknél a Máriacelli gyomorceppek evok hosszú során át tett tapasztalatok után mint a legjobb szer lett kiprobálva, miről a bizonyítványok egész serege tanuskodik. Egy üveg hasznalati utasításál ára 40 kr. kettősüveg 70 kr. Főelárásio:

Brady Károly, ^{gyógyász} ^{„König von Ungarn“} ^{gyógytársában Bécs I. Fleischmarkt 1}
Minden gyógyszerárban kapható

Főraktár: **Török József,** Budapest, VI. Király utca 12.
24-24.

Máriacelli gyomor cseppek
kaphatók:
BÖLCS BÉLA
gyógyszerárban,
Murazsombat.